

การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคล เพื่อความเป็นเลิศ ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

A STUDY OF THE CURRENT STATES AND DEVELOPMENT GUIDELINES
FOR THE OPERATION OF HUMAN CAPITAL EXCELLENCE CENTER
IN ENHANCING ENGLISH LANGUAGE SKILLS OF TEACHERS UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE UTHAI THANI- CHAI NAT

ภักวณัฐ ดิเกด^{1*} จิติมา วรรณศรี²

Pakwalan Deekerd^{1*} Jitima Wannasri²

^{1,2} คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

^{1,2} Faculty of Education, Naresuan University

* Corresponding author e-mail: pakwaland66@nu.ac.th

Received: 26/03/2025 | Revised: 30/05/2025 | Accepted: 10/06/2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ และแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ คณะกรรมการศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำนวน 36 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) การศึกษาแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ

เป็นเลิศที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการดำเนินการพัฒนาครู อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดทำโครงการ อยู่ในระดับมาก 2) การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท พบว่า คณะกรรมการศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ ควรมีการวางแผนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป้าหมาย และวิธีการประเมินผลการดำเนินการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครูอย่างชัดเจน นำระบบพี่เลี้ยง หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาการดำเนินงานระหว่างศูนย์ รวมถึงติดตามผลอย่างต่อเนื่อง และจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

คำสำคัญ: ศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ, ทักษะภาษาอังกฤษของครู, แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ

Abstract

This study aimed to examine the current state and development guidelines for the operation of the Human Capital Excellence Center in enhancing the English language skills of teachers under the Secondary Educational Service Area Office, Uthai Thani, and Chai Nat. The research was implemented in two phases: (1) examining the current operational state of the center. The target group consisted of 36 committee members selected through purposive sampling. A questionnaire was used for data collection, and data were analyzed using frequency, mean, and standard deviation. (2) exploring the development guidelines, data were collected from three experts using an interview method. The results revealed that (1) the center's overall performance in enhancing English language skills was at a high level. Among various aspects, the teacher development aspect scored the highest, while project planning scored the lowest, though both were still at a high level. (2) The suggested development guidelines indicated that the center's committee should collaborate with relevant agencies to set clear goals and evaluation methods. Furthermore, implementing a mentoring system or professional learning community (PLC) approach, ensuring continuous monitoring, and developing a systematic information management system were recommended to support sustainable improvement.

Keywords: Human Capital Excellence Center, English language skills of teachers,
Development guidelines for operation of Human Capital Excellence Center

บทนำ

ทุนมนุษย์เป็นทรัพยากรสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศในระยะยาว เนื่องจากมนุษย์เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ และความยั่งยืนของประชาสังคม อาจกล่าวได้ว่าประเทศที่สามารถพัฒนาศักยภาพของประชากรให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่เหมาะสม จะสามารถแข่งขัน และพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ (จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2556) ดังนั้น ระบบการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรคนให้มีทักษะที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และการเปลี่ยนแปลงของโลก การปฏิรูปการศึกษาของไทยในปัจจุบัน จึงมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ และสมรรถนะสูง เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้และพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นต่อศตวรรษที่ 21 (กิตติชัย สุทธาสโนบล, 2564) โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นภาษาสากลที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ วิชาการ และเทคโนโลยี ข้อมูลและองค์ความรู้ส่วนใหญ่ มักเผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้ที่มีทักษะภาษาอังกฤษสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้มากขึ้น และมีโอกาสในการพัฒนาตนเอง รวมถึงเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

Cambridge Assessment English ได้พัฒนารอบแนวทางการพัฒนาวิชาชีพครูภาษาอังกฤษ ผ่านการนำกรอบมาตรฐานการพัฒนาอาชีพครูภาษาอังกฤษ Cambridge English Teaching Framework (CETF) และการสร้างชุมชนการเรียนรู้ในระดับนานาชาติ (Cambridge Assessment English, 2023) นำมาใช้ในกระบวนการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ครูผู้เริ่มต้น ครูมืออาชีพ ไปจนถึงระดับผู้เชี่ยวชาญ โดยให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมแบบมีโครงสร้างชัดเจน มีการสอบวัดสมรรถนะ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กำหนดนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยพัฒนาสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยนำกรอบมาตรฐาน CEFR (The Common European Framework of Reference for Languages) มาใช้เป็นแนวทางหลัก ในการออกแบบหลักสูตร การประเมินผล และการพัฒนาครู นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ (Human Capital Excellent Center: HCEC) ซึ่งเดิมเป็นศูนย์ข้อมูลภาษาอังกฤษ (English Resources Information Center: ERIC) ใน 77 จังหวัด เพื่อเป็นศูนย์กลางในการอบรม และพัฒนาครูด้านภาษาอังกฤษ โดยสนับสนุนให้ใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามนโยบายการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ม.ป.ป.)

อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ตาม ผลการทดสอบระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของครู และบุคลากรทางการศึกษายังอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียน การสอนและการพัฒนาผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการทดสอบทักษะ ภาษาอังกฤษของครู และบุคลากรทางการศึกษาในหลายพื้นที่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ในปีการศึกษา 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ได้จัดอบรม และพัฒนาทักษะ ภาษาอังกฤษให้กับครู จำนวน 302 คน แต่มีเพียงร้อยละ 18 เท่านั้น ที่ผ่านเกณฑ์ระดับ B1 ซึ่งต่ำกว่า

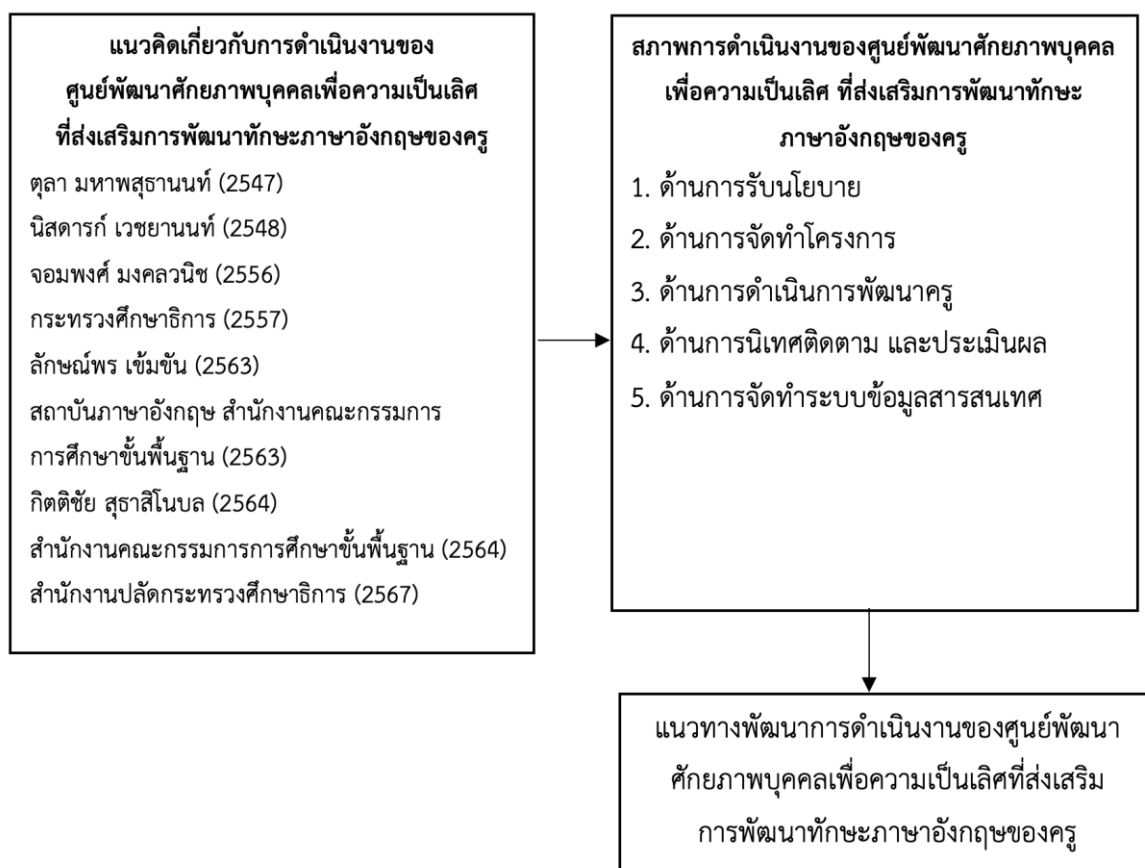
ค่าเฉลี่ยระดับประเทศที่ร้อยละ 21 ในปีการศึกษา 2562 (ศูนย์ HCEC โรงเรียนทัพทันอนุสรณ์, 2564; สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2562) สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศในระดับเขตพื้นที่

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพ และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท เพื่อให้ผู้ที่ดำเนินงานศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ และผู้บริหารนำแนวทางไปพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู และบุคลากรทางการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคล เพื่อความเป็นเลิศ ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

1) กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 11 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 3 คน และคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ จำนวน 22 คน รวมทั้งสิ้น 36 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง และ ประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับนโยบาย ด้านการจัดทำโครงการ ด้านการดำเนินการพัฒนาครู ด้านการนิเทศติดตาม และประเมินผล และด้านการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ คำถาม จำนวน 26 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ และ สังเคราะห์องค์ประกอบของการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

2. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามฉบับร่างจากนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและปรับปรุง

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นผู้วิจัยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ข้อคำถามตามเกณฑ์ จำนวน 26 ข้อ และมีค่า IOC 0.67-1.00

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 36 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ .87 และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยยื่นขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ และสร้าง QR Code เพื่อเข้าถึงแบบสอบถามการศึกษา สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ในรูปแบบของ Google Form ให้กับกลุ่มเป้าหมาย

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ตรวจสอบจำนวน และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ได้รับการตอบกลับ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทั้งหมด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

1) กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง และกำหนดคุณสมบัติ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน และ ผู้จัดการศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ (HCEC) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท มีลักษณะ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จำนวน 5 ด้าน ด้านละ 1 ข้อ รวมทั้งสิ้น 5 ข้อ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการสัมภาษณ์ การสร้างคำถาม เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาตามที่กำหนด
2. สร้างคำถามในการสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จากข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ของแต่ละด้าน ด้านละ 1 ข้อเพื่อนำมาสร้างข้อคำถาม
3. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล
4. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ และเตรียมนำข้อมูลไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยยื่นขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ และสร้าง QR Code เพื่อเข้าถึงแบบสอบถามการศึกษาสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ในรูปแบบของ Google Form ให้กับกลุ่มเป้าหมาย
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ตรวจสอบจำนวน และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ได้รับการตอบกลับ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยติดต่อนัดหมายกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล แจ้งประเด็นการสัมภาษณ์ รวมถึง นัดวัน เวลาในการสัมภาษณ์
3. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามแนวประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ 12-15 กุมภาพันธ์ 2568 ผ่าน Zoom Meeting

สรุปผลการวิจัย

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคล เพื่อความเป็นเลิศที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยภาพรวม

ที่	รายการ	n = 36		แปลผล	ลำดับ
		$\bar{x}$	S.D.		
1	ด้านการรับนโยบาย	4.16	.69	มาก	2
2	ด้านการจัดทำโครงการ	3.91	.81	มาก	5
3	ด้านการดำเนินการพัฒนาครู	4.28	.77	มาก	1
4	ด้านการนิเทศติดตาม และประเมินผล	4.01	.85	มาก	4
5	ด้านการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ	4.07	.81	มาก	3
รวม		4.06	.74	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.06$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการดำเนินการพัฒนาครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.28$) รองลงมา คือ ด้านการรับนโยบาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.16$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดทำโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.91$) ตามลำดับ

ตาราง 2 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

ด้าน	สรุปแนวทางพัฒนาการดำเนินงาน
1. ด้านการรับนโยบาย	1.1 ควรร่วมกันประชุมวางแผนระหว่างผู้บริหารศูนย์ฯ คณะกรรมการศูนย์ฯ และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมายการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู 1.2 ควรวิเคราะห์นโยบายจากระดับกระทรวงถึงระดับศูนย์ เพื่อร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู 1.3 ควรสำรวจความต้องการของการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู
2. ด้านการจัดทำโครงการ	2.1 ควรวิเคราะห์ และออกแบบโครงการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครูให้ตอบสนอง และสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวง และศูนย์ฯ 2.2 ควรกำหนดเป้าหมาย และการประเมินผลของโครงการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครูอย่างชัดเจน

ด้าน	สรุปแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน
3. ด้านการดำเนินการพัฒนาครู	3.1 ควรดำเนินการพัฒนาครูตามโครงการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครูตามที่ได้วางแผนไว้ 3.2 ควรนำระบบพี่เลี้ยง (Coaching) และ กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) ส่งเสริมให้คณะทำงานมีความเชี่ยวชาญ หรือ ให้คำปรึกษาเพื่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครูอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ด้านการนิเทศติดตาม และ ประเมินผล	4.1 ควรร่วมกันกำกับติดตามผลการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครูอย่างต่อเนื่องทั้งก่อน ระหว่าง และหลังดำเนินโครงการ 4.2 ควรประเมินผลการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู โดยใช้วิธีการทดสอบทักษะภาษาอังกฤษ เพื่อดูพัฒนาการของครูในทักษะต่าง ๆ 4.3 ควรใช้วิธีการประเมินการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครูตามที่ได้ออกแบบไว้ในโครงการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจน ตลอดจนสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานได้
5. ด้านการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ	5.1 ควรร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินงาน โดยจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อรายงานผลความก้าวหน้า 5.2 ควรจัดทำสารสนเทศที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครูอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การเก็บข้อมูลผลการทดสอบวัดระดับภาษาอังกฤษของครูก่อน และหลังเข้ารับการพัฒนา 5.3 ควรจัดทำรายงานการประเมินโครงการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครูประจำปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศ ประกอบการพิจารณาเพื่อพัฒนา และปรับปรุงการดำเนินงานในปีการศึกษาถัดไป

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการดำเนินการพัฒนาครูอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ได้ดำเนินโครงการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครูเป็นสำคัญ สอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ของสถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563) ที่กล่าวว่า การพัฒนาครูภาษาอังกฤษให้มีความรู้ความสามารถทางภาษา ทักษะการสอน และการส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูมีความพร้อมและศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีคุณภาพตามกรอบ CEFR ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ จันทราณี สงวนนาม และคณะ (2565) ที่ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องโดยเน้นการยกระดับความสามารถทางภาษาและทักษะการสอนที่สอดคล้องกับกรอบ CEFR เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หรือ พรพิมล รัตนดิลล ญ ภูเก็ท และคณะ (2566) ที่เน้นย้ำถึงความจำเป็นของการพัฒนาครูโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการและบริบทของครูแต่ละคน

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดทำโครงการอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ต้องจัดทำโครงการและดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงนำผลการประเมินโครงการไปใช้ในการพัฒนา หรือปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ ของ Bartol and Martin (1998 อ้างอิงใน จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2556) ที่กล่าวว่า ครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานอ้างอิงความสามารถภาษาอังกฤษ CEFR เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะรัตน์ ลักษณะศิลป์ และคณะ (2567) ที่พบว่า การวางแผนโครงการพัฒนาครูภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการ การออกแบบกิจกรรม และการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เป็นกุญแจสำคัญสู่ความสำเร็จของการพัฒนาบุคลากร

2. ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท พบว่า ศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศควรร่วมมือกับผู้บริหาร คณะกรรมการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู ตามนโยบายการพัฒนาและส่งเสริมสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษของครูและบุคลากรทางการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) ผ่านการวิเคราะห์นโยบายจากระดับกระทรวงสู่ระดับศูนย์ฯ เพื่อให้สามารถจัดทำโครงการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครูให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยวิเคราะห์ความต้องการของครู และออกแบบกิจกรรมการพัฒนาครูที่ตรงกับระดับความสามารถภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาครู ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2567) ที่กล่าวว่า การสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาของครู จะช่วยกำหนดแผนงานหรือจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และการวางแผนการประเมินผลตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจะช่วยให้สามารถวัดผลสำเร็จและพัฒนาการดำเนินงานในอนาคตได้ เช่น การนำแบบทดสอบทักษะภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐาน CEFR มาใช้ในการประเมินผลการพัฒนาครู ซึ่งสอดคล้องกับสถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563) ที่กำหนดแนว

ทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู โดยอ้างอิงจากกรอบมาตรฐาน CEFR และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาครูของ ตุลาคม มหาพสุธานนท์ (2547) ตลอดจนการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งจะช่วยให้ศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ สามารถติดตามผลความก้าวหน้าของครู และพัฒนาแนวทางการดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบ ดังนั้น ศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ จำเป็นต้องเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลการทดสอบของครูทั้งก่อนและหลังการพัฒนา รวมถึงการจัดทำรายงานการประเมินผลการดำเนินงานประจำปีเพื่อใช้ในการปรับปรุงแผนงานในอนาคต สอดคล้องกับกระบวนการบริหารจัดการตามแนวคิดกระบวนการบริหารของเดมมิง (อ้างอิงใน จิตติมา วรรณศรี, 2564)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาความต้องการจำเป็นการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู ตามบริบทพื้นที่ของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ และทักษะภาษาอังกฤษของครูในพื้นที่ที่ควรได้รับการพัฒนา
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู
3. ควรศึกษารูปแบบการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครู ในด้านการนำความรู้จากการพัฒนาไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

บรรณานุกรม

- กิตติชัย สุธาสิโนบล. (2564). *ครูมืออาชีพ จิตวิญญาณแห่งศาสตร์และศิลป์ของความเป็นครู*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). บริษัท คอมเมอร์เชียล เวิลด์ มิเดีย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ป.). *แนวปฏิบัติตามกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องนโยบายการปฏิรูปการสอนภาษาอังกฤษ*. สืบค้นจาก https://academic.obec.go.th/download/obec_book_teacher/basic_education_core_curriculum/
- จันทร์ธานี สงวนนาม, รัตนภรณ์ รัตนโกเมน, และ ชีรพงษ์ แก้วเหมือน. (2565). *รูปแบบการพัฒนาครูภาษาอังกฤษเพื่อยกระดับทักษะการสื่อสารตามกรอบ CEFR*. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัท วี พรินท์ จำกัด.
- จิตติมา วรรณศรี. (2564). *การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2567). *ความเป็นครู คุณลักษณะที่ดี สู่วิถีปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ตุลา มหาพสุธานนท์. (2547). *หลักการจัดการ-หลักการบริหาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัท
สำนักพิมพ์ พ.ศ. พัฒนา จำกัด.
- ปิยะรัตน์ ลักษณะศิลป์, วรัญญา อ่อนปาน, และ สุพัตรา เจริญ. (2567). *แนวทางการวางแผนและประเมิน
โครงการพัฒนาครูภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสอน*. วารสารวิจัยและ
พัฒนาหลักสูตร
- พรพิมล รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, สุภาภรณ์ ศรีคชจันทร์, และ สมศักดิ์ มีศรี. (2566). *การพัฒนาศักยภาพ
ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในยุคดิจิทัลด้วยการเรียนรู้แบบผสมผสาน*. วารสารการจัดการศึกษาและ
นวัตกรรม
- ศูนย์ HCEC โรงเรียนเทพทันอุสรณ์. (2564). *ผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อ
ความเป็นเลิศโรงเรียนเทพทันอุสรณ์ ปีงบประมาณ 2564*. สืบค้นจาก
<https://sites.google.com/obec.moe.go.th/hcecthapthan>
- สถาบันภาษาอังกฤษสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *คู่มือการจัดการเรียนการ
สอนภาษาอังกฤษแนวใหม่ ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล*.
สืบค้นจาก <http://contentcenter.obec.go.th/detail/book/21271>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *แนวปฏิบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
นโยบาย การปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*. สืบค้นจาก
<http://contentcenter.obec.go.th/detail/book/21271>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ม.ป.ป.). *คู่มือบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อ
ความเป็นเลิศ (Human Capital Excellence Center : HCEC)*. สืบค้นจาก
<https://online.anyflip.com/neopk/dtcx/mobile/index.html>
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *ระบบตรวจ ติดตามและประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ 2562*. สืบค้น 20 ธันวาคม 2567,
จาก http://203.159.172.42/einspec/sp_2562/spinfo/
- Cambridge Assessment English. (2023). *Cambridge English Teaching Framework*. Retrieved
from [https://www.cambridgeenglish.org/teaching-english/professional-
development/cambridge-english-teaching-framework](https://www.cambridgeenglish.org/teaching-english/professional-development/cambridge-english-teaching-framework)